

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3539/2022
11.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца 1) АА, 2) ББ и 3) ВВ, свих из ..., 4) ГГ из ..., 5) ДД из ..., 6) ЂЂ из ..., 7) ЕЕ, 8) ЖЖ и 9) ЗЗ, свих из ..., које заступа Александар Милићевић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 410/22 од 08.04.2022. године, у седници одржаној 11.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 410/22 од 08.04.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 1520/20 од 09.09.2020. године у ставовима првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом, осмом и деветом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцима на име трошкова целог поступка исплати износе од: 259.666,38 динара АА, 259.353,78 динара ББ, 276.135,78 динара ВВ, 260.507,78 динара ГГ, 288.315,30 динара ДД, 262.499,18 динара ЂЂ, 256.006,18 динара ЕЕ, 257.513,58 динара ЖЖ и 258.097,38 динара ЗЗ, свима са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, у року од петнаест дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1520/20 од 09.09.2020. године, ставовима од првог до деветог изреке, усвојени су тужбени захтеви тужилаца и обавезана тужена да тужиоцима ББ, АА, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЗЗ, за период од маја 2009. до маја 2012. године, а тужиоцу ЖЖ за период од маја 2009. године до фебруара 2012. године исплати неисплаћену накнаду трошкова за превоз за долазак и одлазак са посла у износима и са законском затезном каматом од дана доспелости сваког појединачног новчаног износа до исплате, како је наведено у тим ставовима изреке. Ставом десетим изреке, обавезана је тужена да накнади трошкове парничног поступка тужиоцима и то: АА 321.230,77 динара, ББ 320.985,77 динара, ВВ 336.719,77 динара, ГГ 321.353,77 динара, ДД 319.273,77 динара, ЂЂ 319.578,77 динара, ЕЕ 319.005,77

динара, 33 319.661,77 динара и ЖЖ 321.230,77 динара, све са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 410/22 од 08.04.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 1520/20 од 09.09.2020. године у ставовима првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом, седмом, осмом и деветом изреке, тако што су одбијени тужбени захтеви тужилаца. Ставом другим изреке, потврђено је решење о трошковима поступка садржано у ставу десетом изреке првостепене пресуде у односу на тужиоце: АА за износ од 109.134,00 динара, ББ за износ од 108.209,00 динара, ВВ за износ од 109.835,00 динара, ГГ за износ од 108.663,00 динара, ДД за износ од 106.824,00 динара, ЂЂ за износ од 105.790,00 динара, ЕЕ за износ од 106.854,00 динара, 33 за износ од 107.392,00 динара и ЖЖ за износ од 104.924,00 динара, све са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и одбијене жалба тужене у том делу, као и жалба тужилаца. Ставом трећим изреке, преиначено је у преосталом делу решење о трошковима садржано у ставу десетом изреке првостепене пресуде и одбијени захтеви тужилаца за износе досуђених ставом другим изреке ове пресуде до тражених износа са законском затезном каматом. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужиоци да накнаде туженој трошкове другостепеног поступка од 22.500,00 динара. Ставом петим изреке, одбијен је захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне одлуке донете у другом степену, тужиоци су благовремено су изјавили ревизију, позивајући се на одредбе члана 404. Закона о парничном поступку (посебна ревизија).

Посебна ревизија је, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23), изузетно правно средство које се може изјавити због погрешне примене материјалног права против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом. О дозвољености посебне ревизије одлучује Врховни суд, ценећи потребу одлучивања о том правном средству због разматрања правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

У конкретном случају није било потребе да се одлучује о посебној ревизији тужилаца, јер је у овом случају другостепени суд преиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака, због чега је ревизија дозвољена по члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП, који искључује примену одредаба члана 404. ЗПП о посебној ревизији.

Испитујући побијану пресуду, на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужилаца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у периоду потраживања били запослени код тужене и обављали послове Тужена им у том периоду није исплаћивала накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада. Висина накнаде за сваког тужиоца утврђена је према налазу и мишљењу судског вештака.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су тужбени захтеви тужилаца основани применом чл. 2. и 118. став 1. тачка 1. Закона о

раду, члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника и члана 2. став 1. и члана 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника. Како тужена током поступка није доказала да је тужиоцима у утуженом периоду био обезбеђен организован начин доласка и одласка са рада, првостепени суд је закључио да је тужена дужна да тужиоцима накнади штету због неисплаћених трошкова превоза у складу са чланом 154. и 155. Закона о облигационим односима, налазећи да право на исплату трошкова превоза није условљено подношењем захтева, нити доказивањем да је запослени стварно сносио наведене трошкове, због чега је усвојен тужбени захтев тужилаца у висини коју је утврдио судски вештак у свом налазу.

У поступку одлучивања о жалби тужене, другостепени суд је заузео становиште да се не може прихватити као правилна одлука првостепеног суда о основаности потраживања тужилаца, имајући у виду да тужиоци нису доставили доказе на околност да су подносили писани захтев туженој ради накнаде трошкова превоза које потражују у овом спору, што представља предуслов за остваривање права на ову накнаду, имајући у виду процедуру прописану одредбама члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника, у вези с чланом 140. Закона о државним службеницима. Због тога је преиначио пресуду првостепеног суда и одбио тужбене захтеве тужилаца.

По оцени Врховног суда, становиште другостепеног суда није правилно.

Тужиоци су државни службеници, тако да се о њиховом праву на накнаду трошкова везаних за рад одлучује на основу Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, бр. 62/06... 99/10), према коме државни службеник има право, између осталог, и на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада (члан 37. став 1), док се услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописују уредбом Владе (члан 37. став 2). Влада је ову материју уредила Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, број 98/07, пречишћен текст), према којој државном службенику и намештенику накнађују трошкови превоза за долазак на рад и одлазак са рада (члан 2. став 1. тачка 1), и то у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају (члан 3).

По оцени Врховног суда, право на исплату трошкова превоза није условљено подношењем захтева. Ово право запослених засновано је на цитираним одредбама Закона о платама државних службеника и намештеника и Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника. Тужена је зато у обавези да тужиоцима накнади трошкове које су имали за долазак на рад и за одлазак са рада. Право запосленог на трошкове превоза засновано је непосредно на закону и подзаконском акту, а да ли ће руководиоци органа о том праву да одлучују посебним решењем за сваког запосленог појединачно и да ли је против тог решења изјављена жалба, није од утицаја на обавезу накнаде трошкова превоза. Имајући у виду да је тужена својим незаконим радом (неисплаћивањем трошкова превоза у одређеном периоду) тужиоцима проузроковала штету, у обавези је да ову штету накнади на основу чл. 154. став 1. и 172. став 1. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, одлучено је као у ставу првом изреке на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Одлука о трошковима поступка, садржана у другом ставу изреке, донета је применом члана 165. став 2. у вези с чл. 153. став 2. и 154. ЗПП, с обзиром на успех странака у овом спору, а трошкови су одмерени у складу са Таксеном и Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, при чему се овај суд кретао у границама постављеног захтева. Тужиоцима припада право на накнаду трошкова поступка са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, у смислу

члана 324. у вези с чланом 277. Закона о облигационим односима, уз увећање од 50% за сваку странку, односно 400% за још 8 тужилаца, и то за: састав тужбе и четири обаразложена поднесака по 9.000,00 динара, укупно 225.000,00 динара, заступање на десет одржаних рочишта по 10.500,00 динара, укупно 525.000,00 динара, заступање на осам неодржаних рочишта по 6.000,00 динара, укупно 240.000,00 динара, састав две ревизије по 18.000,00 динара, укупно 180.000,00 динара, као и издатак за вештачење од 52.000,00 динара, што све укупно износи 1.222.000,00 динара, што по тужиоцу износи по 135.777,78 динара. На те износе сваком од тужилаца припадају и издаци за судске таксе и то: тужиоцу АА 55.200,00 динара на тужбу, 19.203,00 динара на првостепену пресуду и по 24.742,80 динара на две ревизије; тужиоцу ББ 55.200,00 динара на име таксе на тужбу, 18.958,00 динара на првостепену пресуду и по 24.709,00 динара на две ревизије; тужиоцу ВВ 55.200,00 динара на име таксе на тужбу, 34.692,00 динара на првостепену пресуду и по 25.233,00 динара на две ревизије; тужиоцу ГГ 55.200,00 динара на име таксе на тужбу, 19.326,00 динара на првостепену пресуду и по 25.102,00 динара на две ревизије; тужиоцу ДД 55.200,00 динара на име таксе на тужбу, 23.786,00 динара на првостепену пресуду и по 36.775,76 динара на две ревизије; тужиоцу ЂЂ 55.200,00 динара на име таксе на тужбу, 17.551,00 динара на првостепену пресуду и по 26.985,20 динара таксе на две ревизије; тужиоцу ЕЕ 55.200,00 динара на име таксе на тужбу, 16.978,00 динара на првостепену пресуду и по 24.025,20 динара на две ревизије; тужиоцу ЖЖ 55.200,00 динара на име таксе на тужбу, 19.203,00 динара на првостепену пресуду и по 23.666,40 динара на две ревизије и тужиоцу ЗЗ 55.200,00 динара на име таксе на тужбу, 17.634,00 динара на првостепену пресуду и по 24.742,80 динара на две ревизије. Тужиоцима нису признати трошкови: заступања на рочишту од 09.09.2020. године јер ове трошкове пуномоћник тужилаца приликом закључења главне расправе није потраживао, састава жалбе од 16.10.2020. године против решења о трошковима јер у поступку по жалби тужиоци нису успели са захтевом, састава два одговора на жалбу и поднесака који нису били нужни за вођење парнице, као ни трошкови састава три жалбе против решења од 11.12.2013., 12.12.2013. и 18.12.2013. године, јер у списима не постоје решења са тим датумима против којих је било могуће изјавити жалбе.

**Председник већа – судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**